

«Чорне золото» проби ПТ200КЛ

Гібриди озимого ріпаку **Brevant™ seeds** – гідний результат навіть за екстремальних умов

Ріпак – культура прибуткова. Та, щоб досягти бажаного результату, треба вкласти в неї чимало ресурсів і праці. Справжній фахівець знає, який гібрид потішить стабільним добрим урожаєм на полях його господарства. Про те, чому для вирощування в складних умовах Запорізької області обирають гібриди озимого ріпаку **Brevant™ seeds**, розповідає Євген Носач, головний агроном ТОВ «Олександр Агро 2».

У господарстві «Олександр Агро 2» я працюю з 2003 року. Починав простим агрономом, господарство тоді було невелике. Тепер ми обробляємо 16 тис. гектарів землі, а я очолюю агрономічну службу, в штаті якої, крім мене, ще шестеро фахівців.

Ми працюємо в трьох районах Запорізької області. Місця в нас гарні, але кліматичні умови непрості. Часом температура повітря сягає +38...+40 °С, дмуть східні вітри, які висушують геть усе. Ми пробували вирощувати різні культури, однак перевагу віддали пшениці озимій, ячменю, соняшнику, озимому ріпаку. Так, у нас переважають озимі культури, адже ми прагнемо максимально використати запаси зимової вологи.

Нова та дорога культура. Ріпак для нашого регіону – нова культура. Я з нею працюю з 2004 року, і ми перепробували багато технологічних способів. Цього року ріпаківий клин становить 2800 га. Площі чималі, адже ріпак – це «чорне золото». Ми так говоримо, коли бачимо насіння першого врожаю з-під шнека. Утім, з усякого погляду це дорога культура. Ви маєте вирішити: чи готові витратити на неї гро-

Євген Носач, головний агроном ТОВ «Олександр Агро 2»

ші, бо вона найзатратніша серед основних культур. Адже, не давши ріпаку всього необхідного, ви отримаєте бур'ян.

Гарант успіху – сходи. До минулого року я вважав, що гарантом успіху є хороші сходи, тобто отримання сходів. І основні зусилля ми спрямовували саме на це. Ми одні з найперших перейшли на дуже ранні терміни сівби, що не були регламентовані виробником насіння, – щоб не прогавити вологи. Адже у нас по 60–80 днів не буває дощу. Нині ми сіємо з

20 липня до 10 вересня. Також маємо кілька відсотків пару для отримання дружних сходів, бо сіяти по культурах-попередниках, звичайно, складніше.

Розумний ризик – справа гідна. Ріпак – культура пластична, її розвиток можна регулювати. Однак минулий рік показав, що цього не завжди достатньо. Березень-квітень відзначилися великими приморозками – і це стало серйозним ударом по посівах із хорошою вегетацією. Багато господарств переорали, передискували ріпак. А ми

ухвалили складне, ризиковане рішення – і далі працювати з культурою. І вона нам віддячила – відновилася й сформувала доволі добрий урожай.

Найкраща регенерація. Так, гібрид ПТ200КЛ, хоча і постраждав від низьких температур, на окремих полях площею 100 га забезпечив 42 ц/га. До речі, він після заморозків найкраще відновив вегетацію й почав формувати врожай на всіх площах: відкрилися збережені бруньки, почали рости бічні пагони тощо.

Я завжди вболіваю за культуру. Було таке, що в господарстві тричі намагалися пересіяти ріпак, посіяний по гороху в екстремальних умовах. Я його обстоював – і він дав один із найвищих урожаїв.

Секрети регуляції росту. Серед секретів успіху – регуляція росту восени. Вибір препарату, норма та кількість – дуже скрупульозна справа. Агроном має вирішувати не в кабінеті, а на конкретному полі. Весняна регуляція росту теж потрібна. Вже кілька років ми застосовуємо дробове внесення. Розбивання рекомендованої норми на два внесення (з інтервалом 7–14 днів) позитивно позначається на рослині та її врожайності.

Знати поле. Обробіток ми практикуємо залежно від ґрунтів: оранка, розпушення, strip-till, випробуємо по-till. На поточні й стратегічні рішення нас має надихати саме поле — його особливості та потенціал. Коли сходять ріпак, агроном має бути на полі щонайменше раз на три дні.

Лєвова частка площ. Наші поля вже вподобали гібрид ПТ200КЛ, під яким лєвова частка — 40% площ. Спочатку ми відвідували демополя, самі висівали, порівнювали й обирали найкраще. Цей гібрид ріпаку озимого бренду Brevant™ seeds ми вирощуємо вже кілька років.

Ефективне Clearfield®-рішення. Дуже важливо, що цей гібрид призначений для виробничої системи Clearfield®. Наприклад, по пшениці його вирощувати набагато легше — один обробіток долає всі проблеми, окремі гербіциди не потрібні. Ріпак має домінувати на полі, бур'янів-конкурентів він не сприймає.

Белкар® — гербіцид, що спрацював на 10 балів з 10. Захист посівів від бур'янів — украй важлива справа. Ми успішно використовуємо продукти компанії Corteva Agriscience. Так, торік мене вразив своєю ефективністю гербіцид Белкар®. У посівах традиційного ріпаку зелєніла не лише переросла щиряця, лобода, а й інші види, які складно подолати. Однак Белкар® впорався з ними. До речі, це перший продукт, що восени знищив лободу у посівах ріпаку.

Сума переваг. Найвищого бала заслуговує й ПТ200КЛ. Окрім всіх його переваг, він восени дуже швидко нарощує масу.

Коли ми сіємо по стерновому попереднику і запас вологи незначний, він навіть після невеликого дощу вчасно набере вегетативну масу і добре ввійде в зиму. Зауважу, що дехто недоліком цього гібрида вважає дуже раннє відновлення вегетації. На мій погляд, для умов Запорізької області це, навпаки, суттєва перевага. Адже ПТ200КЛ максимально швидко прикриває ґрунт, щоб він не втрачав вологи. Таким чином, сумарно всі названі чинники дають нам аргумент на користь ПТ200КЛ — стабільну високу продуктивність.

Обираємо найкраще. У компанії з'явився ще один цікавий гібрид для вирощування за виробничою системою Clearfield®. Цього року досліджуватимемо ПТ279КЛ, завдяки регіональному представнику вчасно його замовили й отримали. З регіональними фахівцями бренду Brevant™ seeds ми підтримуємо постійний зв'язок. Спілкуємося, ділимося інформацією — їхні рекомендації та поради завжди дуже доречні. Плануємо посіяти цю новинку на товарних площах — близько 300 га. Якщо все складеться добре, то посіви збільшимо. Утім, ПТ200КЛ не полишимо — триматимемо його у своїй агрономічній скарбничці. Недарма мої помічники впевнені, що ПТ200КЛ ніколи не підведе.

Більше на www.brevant.com.ua
™ ® Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур.
©2021 Corteva.

Коментар

Сергій Демиденко,
менеджер з технологічної експертизи бізнесу ріпаку
Corteva Agriscience

Клімат Східної України, де розташоване господарство ТОВ «Олександр Агро 2», часто є суворішим, ніж в інших регіонах. Це степова зона, тому там часто дмуть вітри, взимку випадає мало снігу і взагалі менша кількість опадів протягом року. Внаслідок таких умов перевагу тут віддають озимому ріпаку. Часто необхідність раннього посіву зумовлена лише наявністю ґрунтової вологи для отримання сходів. Однак великі посівні площі Східної України потребують більше часу на посів культури.

Інтенсивні вітри можуть пересушити насінневе ложе, тому сходів може бути менше за оптимальну норму. Отже, в пріоритеті мають бути гібриди з виразною компенсаційною здатністю. Посіви з густрою 8–10 розвинених рослин на м² після зими не мають пересіватися, а впевненість у гідному результаті можуть забезпечити сучасні гібриди, рекомендовані для вирощування в східних регіонах України.

Утім, слід зважати на попередники під ріпак. На сході країни парові поля не є рідкістю, господарства прораховують свій прибуток на кілька років уперед, і пар у сівозміні часто є необхідним для ефективного господарювання. Комбінація раннього чи оптимального строку посіву ріпаку та пару як попередника потребує правильного підбору гібрида — гібрида, який буде повільно рости восени і який можна контролювати за допомогою регуляторів росту. Перерозвинені посіви на сході мають менші шанси на перезимівлю, ніж на заході чи в центрі країни. Теплі зими спричиняють небажане відновлення вегетації, а заморозки у

квітні можуть неабияк зашкодити перерозвиненим посівам ріпаку.

Позитивними моментами сходу можна вважати великі площі чорноземних ґрунтів, відносно менші виноси елементів живлення культурами-попередниками, а відповідно, меншу кількість пожнивних решток озимих зернових і багато сонячних днів під час досягання ріпаку. Завдяки цим факторам можна в гарний рік розраховувати на виробничу урожайність ріпаку на рівні 5 т/га і вище. Однак, щоб ці сподівання здійснилися, необхідна достатня кількість ґрунтової вологи на початку весни.

ПТ200КЛ є перевіреним лідером гербіцидостійких гібридів на ринку України. Секрет його успіху — відмінна пластичність до умов вирощування. Так, на сході України він реалізує свій потенціал завдяки стрімкому осінньому розвитку та посухостійкості. Навіть за умов вересневих термінів сівби потужний розвиток кореневої системи та гарна стійкість до хвороб (зокрема борошнистої роси) ПТ200КЛ дозволяють досягти високої продуктивності.

ПТ200КЛ невибагливий до технології обробітку ґрунту та ширини міжряддя, технології живлення. Однак інтенсифікація агрофону завжди обертається прибавкою врожаю. Відмінна придатність до пізніх строків посіву робить його гарним партнером для ПХ125КЛ, коли потрібен диференційований підбір гібридів на великих площах. А строки досягання — від середньостиглого до середньопізннього — забезпечують продовжені терміни збирання.

